Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT,
DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME
EN DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Aanvatten van officiële onderhandelingen tussen het Vlaamse Gewest en de Regering van de Franse Republiek inzake het afsluiten van een verdrag inzake waterbeheer bij hoogwater in de sector Duinkerke-Veurne-De Moeren.

Samenvatting
De Vlaamse Regering beslist formele onderhandelingen te starten met Frankrijk over het sluiten van een verdrag inzake waterbeheer bij hoogwater in de sector Duinkerke-Veurne-De Moeren. De strijd tegen wateroverlast is een belangrijke uitdaging voor de grensoverschrijdende regio Duinkerke-Veurne-De Moeren door de kanalen en rivieren die de regio doorkruisen. Om de huidige situatie te verbeteren en de wateroverlast te beperken in de betrokken zone dient de Frans-Belgische overeenkomst van 1890 en zijn avenant van 1968 te worden aangevuld.

1. SITUERING

BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Internationaal Vlaanderen
Beleidsveld: buitenlands beleid

Beleidsdomein: Mobiliteit en Openbare Werken
Beleidsveld: waterinfrastructuur en beleid

Beleidsdomein: Omgeving: Zijdelingse betrokkenheid van de Vlaamse Milieumaatschappij, gezien relatie met de EU-overstromingsrichtlijn, IJzerbekkensecretariaat en secretariaat van het Interregproject Mageteux
Beleidsveld: omgeving en natuur

2. INHOUD

De strijd tegen wateroverlast is een belangrijke uitdaging voor de grensoverschrijdende regio door de kanalen en rivieren die de regio doorkruisen. Het waterbeheer en de preventie van wateroverlast vereisen een gezamenlijke grensoverschrijdende aanpak.

De Frans-Belgische Overeenkomst van 26 juni 1890 en zijn avenant van 8 maart 1968 regelen de grensoverschrijdende waterafvoer van de Franse en Belgische Moeren, de Basse Colme/Bergenvaart en van het Canal de Furnes/Kanaal Nieuwpoort-Duinkerke. Tijdens perioden van hoge waterstanden en hoge debieten wordt vastgesteld dat de limieten van de installaties bereikt zijn. In het huidige systeem bestaat er geen mogelijkheid om meer water af te voeren, met wateroverlast in de Binnen- en Buitenmoeren tot gevolg.

De laatste jaren voerden de Franse en Vlaamse diensten gezamenlijk verschillende studies uit om oplossingen te zoeken. Vlaanderen en Frankrijk wensen nu de afwatering bij hoogwater in de grensoverschrijdende Frans-Vlaamse kustzone tussen Duinkerke en Nieuwpoort te verbeteren en de bevolking en de plaatselijke actoren te sensibiliseren voor het overstromingsrisico en de gevolgen van de klimaatverandering.

Om de huidige situatie te verbeteren en de wateroverlast te beperken in de betrokken zone, is het noodzakelijk om het water van het kanaal Nieuwpoort-Duinkerke/Canal de Furnes tijdelijk in beide richtingen te laten afwateren. Die tijdelijke afwatering in beide richtingen vereist de bouw van een noodpomp op de Speievaart en een schuifsysteem in Duinkerke, naast een gemeenschappelijke grensoverschrijdende aanpak van beheer en werking van de te bouwen kunstwerken. De Frans-Belgische overeenkomst van 1890 en zijn avenant van 1968 dient dus te worden aangevuld om de bouw van de kunstwerken te regelen en afwatering in beide richtingen mogelijk te maken.

Daarnaast wordt een samenwerkingsovereenkomst opgesteld die de modaliteiten van beheer en werking preciseert. De Vlaamse en Franse partners stellen wel dat een aanvulling van het Frans-Belgische Overeenkomst van 1890 noodzakelijk is. alvorens deze samenwerkingsovereenkomst te kunnen sluiten. Tenslotte wordt een grensoverschrijdend digitaal platform ontwikkeld voor de uitwisseling van gegevens en dit om het beheer van de kunstwerken te faciliteren, om de transparantie op vlak van beheer te waarborgen evenals een betere coördinatie tussen waterbeheerders aan beide zijden van de grens.

In het kader van de INTERREG-programmalijn 'Frankrijk-Wallonië-Vlaanderen' werd een voorstel van project tussen enkele Vlaamse en Franse partners goedgekeurd. Dit project 'Mageteaux' maakt deel uit van prioriteit 3 en programmadoelstelling 6: 'ondersteunen van acties die de strijd aanbinden met het overstromingsrisico' en 'de klimaatwijzigingen' (wijziging van het neerslagpatroon en stijging van de zeespiegel waardoor de afwateringscapaciteit van het regenwater in de Noordzee wordt beperkt). Het opzetten van gerichte acties beantwoordt aan de doelstellingen van de Europese Richtlijnen, met name Richtlijn 200/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid en Richtlijn 2007/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 over de beoordeling en het beheer van overstromingsrisico's.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorliggende voorstel betreft een beslissing op krachtlijnen die voorafgaat aan een definitieve beslissing waarvoor, overeenkomstig artikel 15, §2, 4° van het Besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2001 houdende regeling van de begrotingscontrole en- opmaak, geen voorafgaand advies van de Inspecteur van Financiën dient te worden ingewonnen. Deze beslissing houdt immers nog geen enkel financieel of budgettair engagement in.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel heeft geen rechtstreekse gevolgen op personeelsvlak of organisatorisch vlak, noch op de personeelsbudgetten.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor HR, is dus niet vereist.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel betreft een beslissing op krachtlijnen, die zelf geen rechtstreekse weerslag heeft op de gemeenten, de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW's), de intercommunales of de provincies, voor wat hun personeel, de werkingsuitgaven, de investeringen en hun schuld of ontvangsten betreft. De financiële engagementen van de provincie West-Vlaanderen werden reeds genomen in het kader van het INTERREG-project.

4. VERDER TRAJECT

Het gaat hier om het sluiten van een exclusief verdrag tussen het Vlaamse Gewest en de Regering van de Franse Republiek waarvoor de procedure uit artikel 81 BWHI dient te worden gevolgd. Dit impliceert het volgende:

1. De Vlaamse Regering moet formeel beslissen om onderhandelingen met Frankrijk aan te gaan over dit verdrag. In deze beslissing stelt de Vlaamse Regering een onderhandelingsdelegatie aan en deelt ze de intentie tot het sluiten van een verdrag ook mee aan de Koning (federale minister van buitenlandse zaken) die over dertig dagen beschikt om bezwaar te formuleren.

2. De onderhandelingen leiden tot een resultaat dat beide partijen tevreden stelt. De delegatieleiders paraferen vervolgens de tekst. De geparafeerde tekst wordt voorgelegd aan de Vlaamse Regering die de tekst goedkeurt en een vertegenwoordiger machtigt om het verdrag namens het Vlaamse Gewest te ondertekenen. Vooraleer tot ondertekening kan worden overgegaan, moet opnieuw de Koning (minister van buitenlandse zaken) op de hoogte worden gesteld van het sluiten van het akkoord, waarna die over dertig dagen beschikt om bezwaar te formuleren.

3. Na ondertekening dient het verdrag te worden voorgelegd aan het Vlaams Parlement, met de gebruikelijke procedure voor een instemmingsdecreet (inwinning advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State). Daarna volgt de goedkeuring door het Vlaams Parlement in de commissie en in de plenaire vergadering. Vervolgens dient het instemmingsdecreet te worden bekrachtigd en afgekondigd door de Vlaamse Regering.

4. Vooraleer de Vlaamse Regering aan de Franse verdragspartner meedeelt dat intern aan alle voorwaarden is voldaan voor de internationale inwerkingtreding, moet opnieuw de Koning (minister van buitenlandse zaken) op de hoogte worden gesteld van het sluiten van het verdrag, waarna die over dertig dagen beschikt om bezwaar te formuleren. Wanneer er geen bezwaar bestaat, kan die mededeling aan de Franse verdragspartner plaatsvinden en treedt het verdrag overeenkomstig zijn eigen bepalingen in werking. Voor de interne inwerkingtreding in België is het van belang dat de Vlaamse overheid de tekst van het akkoord ook bekendmaakt in het Belgisch Staatsblad.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° formele onderhandelingen aan te vatten met de Regering van de Franse Republiek inzake het afsluiten van een verdrag inzake waterbeheer bij hoogwater in de sector Duinkerke-Veurne-De Moeren;

2° de Vlaamse minister, bevoegd voor het buitenlands beleid, te gelasten om, overeenkomstig artikel 81 § 1 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, de federale minister van buitenlandse zaken binnen vijf werkdagen officieel van dit voornemen om onderhandelingen te starten voor het sluiten van een verdrag, op de hoogte te stellen;

3° de gedelegeerd bestuurder van de Vlaamse Waterweg, de administrateur-generaal van de Vlaamse Milieumaatschappij, de secretaris-generaal van het departement Mobiliteit en Openbare Werken en de secretaris-generaal van het Departement Buitenlandse Zaken te machtigen om in onderling overleg de delegatie samen te stellen die de onderhandelingen met Frankrijk zal voeren;

4° de Vlaamse minister bevoegd voor het buitenlands beleid, de Vlaamse minister bevoegd voor mobiliteit en openbare werken en de Vlaamse minister bevoegd voor omgeving te belasten met de verdere uitvoering van deze beslissing.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken,

Lydia PEETERS